

HALLITUKSEN ESITYS TIETOSUOJALAIKSI

FINNA-konsortioryhmä

28.3.2018

UUSI TIETOSUOJALAKI: MIKÄ MUUTTUU?

- Hallituksen esitys uudeksi tietosuojalaksi annettiin eduskunnalle maaliskuun alussa (HE 9/2018)
- jatkossa uutta lakia sovelletaan rinnakkain EU:n yleisen tietosuojasetuksen (GDPR) kanssa ja sitä täydentäen
- EU:n tuomioistuin tulkitsee asetusta, kansalliset tuomioistuimet kansallista lakia
- > sääntelyn soveltaminen vaikeutuu
- asetusten soveltamista linjaa myös kansallisten valvontaviranomaisten muodostama *tietosuojaneuvosto*

SÄÄDÖSHIERARKIA JA ETENEMINEN

EU-ASETUS (1)

KANSALLINEN ERITYISLAKI (3)

esim. Laki henkilötietojen käsittelystä työelämässä,

Yliopistolaki, Kulttuuriaineistolaki jne.

KANSALLINEN YLEISLAKI (2)

Tietosuojalaki (HE 9/2018 annettueduskunnalle)

KÄSITTELYPERUSTE

- kuten ennenkin, henkilötietojen käsittely edellyttää jatkossakin EU-asetukseen tai/ja lakiin nojaavaa perustetta
- käsittelyperusteet [GDPR artiklat 6 ja 9](#), tulevassa kansallisessa laissa (HE:n mukaan) pykälät 4 ja 6 (arkaluonteiset henkilötiedot)
- ei suuria muutoksia entiseen: suostumus, lakisääteinen tehtävä, yleistä etua koskeva tehtävä, oikeutettu etu
- jäsenvaltiot voivat säännellä yksityiskohtaisemmin, niiltä osin kuin käsittelyperusteena on lakisääteinen tehtävä tai yleistä etua koskeva tehtävä

YLEISTÄ ETUA KOSKEVA TEHTÄVÄ (HE 9/2018)

4§ henkilötietoja saa käsitellä yleistä etua koskevaan tehtävään vedoten, jos:

3 k käsittely on **tarpeen** tieteellistä tai historiallista tutkimusta tai tilastointia varten ja se on **oikeasuhtaista** sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden

4 k henkilötietoja sisältävien tutkimusaineistojen, **kulttuuriperintöaineistojen sekä näiden kuvailutietoihin** liittyvien henkilötietojen käsittely *arkistointitarkoituksessa* on **tarpeen ja oikeasuhtaista** sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen ja *rekisteröidyn oikeuksiin* nähden

ERITYISET HENKILÖTIETOYHMÄT

(arkaluonteiset henkilötiedot)

-rotu, etninen alkuperä, poliittinen/uskonnollinen mielipide jne.,
käsittely on kiellettyä, paitsi jos HE 6§ 8k:

kyse on ”tutkimus- ja **kulttuuriperintöaineistojen** käsittelystä yleishyö-
dyllisessä arkistointitarkoituksessa” (poik. geneettiset tiedot)

-jos arkaluonteisia henkilötietoja käsitellään tällä perusteella, varmistet-
va rekisteröidyn oikeuksien suojaaminen teknisin, menetelmällisin ja
organisatorisin toimenpitein, mm. tekemällä tietosuojaa koskeva **vaiku-
tustenarviointi** (arvio oikeasuhtaisuudesta ja riskeistä)

ONGELMA

- lakiin ei OKM:n toivomuksesta huolimatta sisällytetty **erillistä säännöstä kulttuuriperintöaineistojen saataville saattamisesta**
- HE s. 83: ”ehdotettu henkilötietojen käsittelyperuste pitää sisäl-
lään myös mahdollisuuden käsitellä kulttuuriperintöaineistoja
siinä tarkoituksessa, että kyseiset aineistot saatetaan käytettä-
väksi”

KÄYTÄNNESÄÄNNÖT

- mahdollista *täsmentää* EU-asetuksen säännösten soveltamista (GDPR art. 40); s.o. jätetty tilaa alakohtaiselle harkinnalle
- käytännestä on toimitettava [tietosuojavirastolle](#), joka antaa niistä lausunnon ja hyväksyy ne
- jos koskee käsittelytoimia jotka ulottuvat usean jäsenvaltion alueelle, komissio voi todeta, että ne ovat yleisesti päteviä koko unionissa
- KAM juridiikkaryhmä asetti 20.3. alaryhmän, joka kartoittaa alan [vakiintuneita toimintatapoja](#), myöhemmin nämä mahdollisesti täsmennetään käytännestä säännöiksi, jotka toimitetaan hyväksyttäväksi

NYKYTILANNE JA ETENEMINEN

- HE oli esillä eduskunnan täysistunnossa 6.3. ja se lähetettiin hallintovaliokuntaan
- hallintovaliokunnan on pyydettävä asiassa lausunnot laki- ja perustuslakivaliokunnilta
- laki- ja perustuslakivaliokunnat ovat jo kuulleet (21.3.) asiantuntijoina OM:n virkamiehiä ja tietosuojavaltuutettua, OKM:n Immo Aakkula on myös kutsuttu kuultavaksi
- KAM-juridiikkaverkosto päätti kokouksessaan 20.3. muotoilla lausuman joka toimitetaan valiokunnalle, ja esittää Jonas Långin kutsumista asiantuntijakuulemiseen

KIITOS!

pekka.heikkinen@helsinki.fi